

Studiekeuze

Bovenbouw vwo

**Informatieboekje voor
leerlingen en ouders**

Inhoud

Inleiding.....	3
Studiekeuzeproces.....	4
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op het Van Maerlantlyceum	5
Oriënteren	5
Verkennen	7
Verdiepen	8
Beslissen	9
Bijlage 1: Oriënteren	12
Wat voor kiezer ben ik?	12
Welke leerstijl heb ik?	12
Persoonlijkheidstesten	12
Interesse test.....	12
Bijlage 2: Verkennen	13
Studiekeuzetest Icares.....	13
Studiekeuzetest Inholland.....	13
TKMST Studiekeuzetest.....	13
Studiekeuzetest123	13
Tussenjaar.....	13
Bijlage 3: Verschil tussen hbo en wo.....	14
Bijlage 4: Verdiepen	15
Wanneer zijn de open dagen/meeloopdagen/proef studeren	15
Beurzen	15
Verloofformulier:	15
Bijlage 5: Beslissen	17
Aanmelden studielink wo en hbo	17
Extra informatie aanmelden numerus fixus	17
Aanmelden DUO	17
Op kamers.....	17
Studeren met een functiebeperking of ondersteuningsbehoefte	17
Studeren in het buitenland	17
Aanmelden particuliere opleidingen	17

Inleiding

Dit informatieboekje helpt je stap voor stap bij het maken van een studiekeuze die bij jou past. Je hoeft nu nog niet precies te weten wat je wilt worden. Door jezelf beter te leren kennen, opleidingen te vergelijken en ervaringen op te doen, kom je steeds dichterbij een keuze waar jij achter staat. De komende tijd bepaal je welke stappen je na het vwo wilt gaan zetten en welke richting je op wilt in je verdere (studie)loopbaancarrière. Het is een spannende, maar ook een interessante fase in je schoolcarrière.

Begin op tijd. Een goede studiekeuze maak je niet in één week. Door gedurende het schooljaar verschillende opleidingen te verkennen, open dagen te bezoeken en met anderen in gesprek te gaan, maak je uiteindelijk een beter onderbouwde keuze.

Bij het maken van je keuze is het belangrijk om te bedenken wat jou het meeste aanspreekt. Waar liggen jouw interesses en talenten? Heb je al een idee welke richting je op wilt na het vwo, of heb je nog geen idee? Wil je liever eerst een tussenjaar? Wil je graag op kamers of juist niet? Waar moet je beginnen? Het maken van keuzes is best lastig. Met deze handleiding helpen we je op weg!

Het studiekeuzeproces heeft vier fases: oriënteren, verkennen, verdiepen en beslissen. Waar je je bevindt tijdens het studiekeuzeproces is voor iedereen anders. Deze handleiding geeft een bepaalde volgorde aan, maar de stappen kunnen ook door elkaar of tegelijk gezet worden. Als je de verschillende stappen zorgvuldig doorloopt, vergroot je de kans op een passende studiekeuze.

Met LOB-activiteiten (Loopbaanoriëntatie en begeleiding) proberen wij je op het Van Maerlantlyceum te helpen bij het maken van een zo goed mogelijk onderbouwde studiekeuze. Regelmatig ontvang je een e-mail over de verschillende voorlichtingsactiviteiten die door school, bedrijfsleven, non-profit organisaties of een hbo- en wo-onderwijsinstellingen georganiseerd worden. Het is een stok achter de deur om in actie te komen.

Weet dat er altijd mensen om je heen zijn om je te helpen, zoals je ouders/verzorgers, vrienden, familie, klasgenoten, je mentor, maar je kunt met al je vragen over je studiekeuze ook altijd terecht bij de decaan.

Veel succes gewenst bij het maken van je studiekeuze!

Met vriendelijke groet,

Hanneke Messing

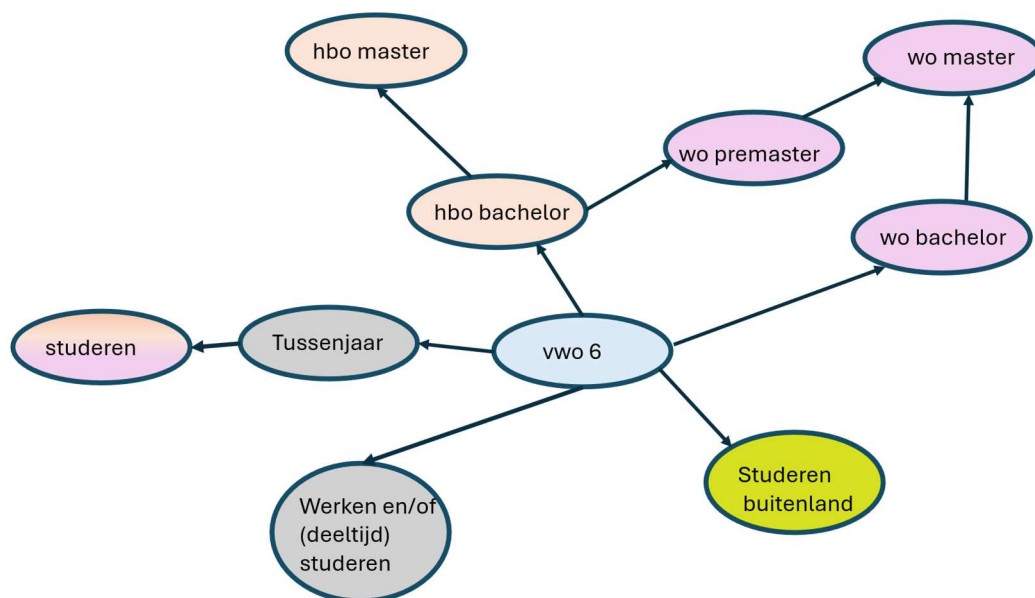
Decaan Van Maerlantlyceum (kantoor 1.36)

Studiekeuzeproces

Keuzes maken is een onderdeel van het leven. Bij alles wat je doet, maak je grotere of kleinere keuzes en van de ene keuze/beslissing ga je weer door naar de volgende. De basis van alle stappen in het keuzeproces is nadenken over jezelf: wat wil ik, wat kan ik, wie wil ik worden, welk soort werk past bij mij, wie kan mij helpen... Je doorloopt daarbij meestal de vier genoemde fases (oriënteren, verkennen, verdiepen en beslissen), waarin je meer zicht krijgt op jezelf en op je (studie)keuzemogelijkheden.

- Oriënteren: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat vind ik leuk?
- Verkennen: Welke opleidingen en mogelijkheden passen bij mij?
- Verdiepen: Welke opleiding sluit het beste aan bij mijn interesses en talenten?
- Beslissen: Ik maak een bewuste keuze en regel mijn aanmelding.

In onderstaande figuur 1, staat een overzicht van de keuzemogelijkheden na het behalen van je vwo-diploma.

Figuur 1: keuzemogelijkheden na vwo 6

10 tips voor een goede studiekeuze

- Begin op tijd.
- Vergelijk meerdere opleidingen.
- Bezoek meerdere open dagen.
- Loop een dag mee.
- Praat met studenten.
- Kijk verder dan de naam van een opleiding.
- Vergelijk dezelfde studie op verschillende instellingen.
- Houd deadlines bij.
- Maak een plan B.
- Kies iets dat écht bij je past.

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op het Van Maerlantlyceum

Op het Van Maerlantlyceum begeleiden we leerlingen stap voor stap bij het maken van een weloverwogen studiekeuze. Tijdens de mentoruren werk je aan je persoonlijke ontwikkeling, ontdek je waar je interesses en talenten liggen en zet je stappen richting een passende vervolgopleiding. Tijdens het schooljaar bieden we verschillende LOB-activiteiten aan, zoals de beroepenmarkt. Weten waar je naartoe werkt, kan bovendien extra motivatie geven tijdens je laatste schooljaren.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Voor vragen over het studiekeuzeproces die de mentor niet kan beantwoorden, kun je altijd terecht bij de decaan(decaan@vmle.nl). Ook wanneer je vastloopt in het keuzeproces, hulp nodig hebt bij het aanmelden of ondersteuning wilt bij het maken van een keuze, kun je eenvoudig een gesprek met de decaan inplannen.

Daarnaast ontvang je iedere twee maanden een studiekeuzenieuwsbrief met een actueel overzicht van open dagen, meeloopdagen, proefstudeeractiviteiten en andere interessante voorlichtingsactiviteiten van hogescholen en universiteiten. Zo blijf je gedurende het schooljaar goed op de hoogte en kun je op tijd de juiste stappen zetten richting een passende vervolgstudie.

Een goede studiekeuze maak je uiteindelijk zelf. De mentor, decaan en je ouders begeleiden je daarbij, maar jij zet de stappen en maakt uiteindelijk de keuze.

Oriënteren

Sta eens stil bij waar je nu staat. Je merkt misschien dat je een keuze moet maken, maar nog niet goed weet waar je moet beginnen. Hoe en waar begin je? In deze fase is het belangrijk dat je in beweging komt en gaat ontdekken waar je nu staat in je studieloopbaan. Een bijverschijnsel van het moeten kiezen, is een gevoel van onzekerheid. Je weet nog niet wat de uitkomst van je vraag zal zijn. De onrust die dat geeft, hoort erbij. Als je dit toelaat, kun je makkelijker open om je heen kijken en de mogelijkheden verkennen. Zorg dat je zicht krijgt op je interesses, dromen, drijfveren en talenten.

Wat voor kiezer ben ik?

Iedereen heeft zijn eigen manier om bepaalde keuzes te maken. De een doet dat meer op gevoel terwijl de ander meer op de feiten afgaat. Er is geen 'beste' manier, de ene manier past gewoon beter bij je dan de ander. Toch kan het geen kwaad om het maken van een keuze eens op een andere manier te benaderen. Daarvoor is het handig als je weet welke keuzestijlen er zijn. **Zie bijlage 1** voor de link naar de test.

Welke leerstijl heb ik?

De leerstijlen van Kolb zijn gebaseerd op een theoretisch model van vier fasen (zie figuur 2). Kolb onderscheidt vier gedragingen en vier bijhorende leerstijlen.

Figuur 2: theoretisch model van Kolb

Doener: actief experimenteren en concreet ervaren. Voorkeur voor situaties waarin je zo snel mogelijk aan de slag kan. Je leert het best wanneer er ruimte is voor oefenmomenten waarbij het leerproces vooral steunt op gissen en missen.

Dromer: concreet ervaren en reflectief observeren. Voorkeur voor situaties waarin je zelf kan meemaken hoe iets in de praktijk uitpakt. Je hebt de neiging problemen van alle kanten te bekijken en ziet steeds weer nieuwe ingangen en oplossingen. Dromers leren heel snel via identificatie.

Denker: reflectief observeren en abstract conceptualiseren. Je bent het liefst bezig met het vertalen van observaties in hypothesen en theorieën. Je kan goed redeneren en bent graag intellectueel bezig. Je werkt graag zelfstandig om de gelegenheid te krijgen zelf eerst een beeld te vormen van de theorie.

Beslisser: abstract beschrijven en actief experimenteren. Je gaat het liefst theorieën uitproberen in de praktijk en in experimenten. Je neemt initiatief en durft te experimenteren. Bij het hanteren van een probleem ga je beredenerend en probleemoplossend te werk. Je functioneert optimaal als je een leertaak kan beginnen met kennisname van duidelijk en beknopt geformuleerde regels en principes, die je dan in een oefensituatie kan verwerken. Doe de **leerstijltest op bijlage 1**.

Persoonlijkheidstesten

Het doel van een persoonlijkheidstest is om iemands persoonlijkheid te beschrijven. Op basis van deze omschrijving kun je dan een inschatting maken of iemand bijvoorbeeld geschikt is voor een bepaalde functie/studie. Wat blijkt nu? Als je mensen vraagt zichzelf of anderen te beschrijven, kun je deze beschrijvingen steeds weer verdelen in vijf kenmerken.

Deze vijf kenmerken zijn:

- Extraversie
- Vriendelijkheid
- Emotionele stabiliteit
- Ordelijkheid
- Openheid

Ze vormen de basis voor de big five persoonlijkheidstheorie. Sommige mensen spreken liever van dimensies omdat iedereen een bepaalde score heeft op elk van deze vijf kenmerken. Iemand is dus niet extravert of introvert maar heeft bijvoorbeeld een gemiddelde of hoge score op de schaal extraversie. Ben je nieuwsgierig welk type jij bent? Doe dan, één van de **persoonlijkheidstesten in bijlage 1**.

Interesstetest en beroepskeuzetest

Weet je nog niet wat je wilt studeren, start dan je zoektocht op de website van studiekeuze123.nl. Zie bijlage 1 voor de persoonlijkheidsmeter, interesstetest en een beroepskeuzetest. Ontdek welke beroepen bij jouw interesses en vaardigheden passen en doe de gratis beroepskeuzetest van de Nationale Beroepengids. Meer dan 2500 beroepen die op deze website staan, zijn gekoppeld aan de test.

Bespreek de uitslag van de verschillende testen met iemand: familie, vrienden, de decaan, klasgenoten, mentor, etc. Je staat er niet alleen voor. Het inzicht in je eigen persoonlijkheid en in je competenties kun je meer zelfbewustzijn en zelfvertrouwen geven. Je weet dan namelijk hoe je in elkaar zit en wat daarvan de voor- en nadelen zijn. Hiermee kun je zelf dan rekening houden bij welke activiteiten je doet en hoe je samenwerkt met anderen.

Verkennen

Zodra je weet wat jouw sterke kanten zijn en wat je leuk vindt, kun je de studies en beroepen daarbij gaan verkennen. Onderzoek al je wensen en ideeën zonder jezelf vooraf te beperken, vaak is er meer mogelijk dan je denkt. Door te sparren met anderen over je studiekeuze kom je soms ook op alternatieven, die je misschien meer aanspreken dan de studie die je eerst in gedachte had.

In bijlage 2 vind je de volgende **studiekeuzetesten**: Icares, Inholland, TKMST en Studiekeuzetest123

Nadat je de studiekeuzetesten hebt gedaan, reflecteer je op het totale resultaat, de optelsom van al jouw uitslagen en tussentijdse reflecties. Deze vragen kunnen je daarbij helpen:

- Kun je een terugkerende interesse of kwaliteit ontdekken?
- Is er een vakgebied of studie die in een aantal testen terugkomt?
- Of heb je iets ontdekt over jezelf wat je nog niet zo goed in beeld had en wat betekent dat voor je toekomstige keuzes?
- Welke stappen ga je nu zetten, om uiteindelijk tot een passende studiekeuze te komen?

Een **tussenjaar** kan een goede keuze zijn voor wie blijft twijfelen tussen studies, je wilt reizen met een duidelijk plan, je gericht werkervaring wilt opdoen of even. Een tussenjaar is een bijzondere periode in je leven waarin je even afstand neemt van het reguliere onderwijs om jezelf beter te leren kennen en nieuwe ervaringen op te doen. Het is een jaar vol mogelijkheden, waarin je de kans krijgt om te groeien op persoonlijk vlak. Het is een tijd waarin je kunt ontdekken wat je passies zijn, welke richting je wilt inslaan in de toekomst, en waar je diep van binnen naar verlangt. Het is belangrijk een tussenjaar nuttig te besteden en dat je

goed voorbereid bent, in bijlage 2 staan websites die je daarbij kunnen helpen. Een tussenjaar is minder geschikt wanneer je geen concreet plan hebt.

Een goede reden waarom je als vwo'er een **hbo** zou kunnen overwegen is: meer praktijk! In bijlage 3 staat een overzicht met de belangrijkste verschillen

tussen hbo en wo.

Uiteindelijk spreekt een aantal opties je aan en is het tijd voor de volgende fase.

Verdiepen

Je hebt al een aantal opleidingen op het oog, of je weet welke opleidingen aansluiten bij je interesses of je wilt verder uitzoeken wat je in het tussenjaar gaat doen. Je gaat je keuze nu verder onderzoeken door websites te bekijken, open dagen te bezoeken en met verschillende mensen over opleidingen en beroepen te praten. Verzamel nog meer verdiepende informatie, bekijk het studieprogramma en proef de sfeer op verschillende instellingen. Vergelijk de opleidingen die je aanspreken en benoem wat voor jou de belangrijkste criteria zijn, zodat je die

kunt toetsen aan de opleidingen. Zoek ook diepgaander informatie uit; welke vakken krijg je precies? Wat houden die in? Bekijk studieboeken en praat met studenten. Wat zijn

struikelvakken? Vergelijk alternatieven: dezelfde studie in een andere stad kan een andere inhoud hebben.

De open dagen zijn meestal in het voor- en najaar en er zijn elke zaterdag meerdere open dagen. Alle zaterdagen bezet met je bijbaan of het sporten? Dan zul je toch moeten bedenken wat je belangrijker vindt... je bijbaan of je

studie... Een open dag kun je niet missen. Welke **voorlichtingsactiviteiten** zijn er allemaal? Je krijgt van de decaan op regelmatige basis een e-mail met verschillende voorlichtingsactiviteiten, maar in bijlage 4 staan verschillende websites zodat je zelf ook al een selectie en planning kunt maken.

Voor een studiekeuzeactiviteit moet je je aanmelden. Dat is dus echt wel goed plannen. Meestal zijn de open dagen op zaterdag, meeloop- en proefstudeerdagen zijn vaak op schooldagen. Je kunt hiervoor verlof aanvragen. Als er twee interessante opleidingen of scholen op dezelfde dag zijn, moet je dat dus wel goed van tevoren regelen. Het **verlofformulier** vind je in bijlage 4 of op de schoolwebsite: [verlofformulier](#). Het ingevulde verlofformulier lever je in bij de decaan (kamer 1.36).

Praat met mensen om je heen en zorg dat je ze in het proces van kiezen meeneemt, wat je boeiend vindt en wat er bij je persoon past. Laat zowel je verstand als je gevoel meespelen.

Beslissen

In de laatste fase ben je klaar om jouw (studie)keuze te maken! Je weet nu wat je wilt, wat je kunt en welke opleiding daar het beste bij past. Ga daarbij ook af op je gevoel. Bij welke meeloopdag voelde je je het best op je plek? Dat is meestal de best passende keuze voor dit moment. Onthoud: je interesses kunnen veranderen. Dat geeft niet. Tijdens je studie of een tussenjaar leer je allerlei vaardigheden waar je de rest van je leven iets aan hebt, wat je ook doet.

Waar moet je opletten als je aanmeldt op het hbo- of wo-onderwijsinstellingen? Je kunt je per studiejaar voor maximaal 4 hbo- of wo-opleidingen aanmelden. Hiervan mogen maximaal 2 opleidingen een numerus fixus (opleiding met maximaal aantal beschikbare plekken) hebben. Voor sommige opleidingen is een uitzondering ingesteld. Voor deze opleidingen geldt dat je je per studiejaar slechts bij 1 onderwijsinstelling kan aanmelden. Het gaat om:

- Hbo: mondzorgkunde, verloskunde en fysiotherapie
- Wo: geneeskunde en tandheelkunde

Wat zijn de aanmelddeadlines voor het hbo- of wo-onderwijsinstellingen?

- **1 oktober:** Dit is de datum vanaf wanneer je je kunt aanmelden voor een opleiding met numerus fixus.
- **15 januari:** De aanmelddeadline voor opleidingen met een numerus fixus is 15 januari. De selectieprocedure vindt plaats tussen 15 januari en 15 april. De onderwijsinstelling mag zelf bepalen hoe de selectieprocedure (decentrale selectie) eruitziet. Soms moet je

een motivatiebrief schrijven, op gesprek komen of een test maken. Er wordt dus niet alleen naar de cijfers van de middelbare school gekeken, maar ook naar je motivatie en persoonlijkheid. Informatie daarover is vaak te vinden onder het kopje 'toelating' op de site van de betreffende opleiding.

- **15 april:** Uitslag selectieprocedure numerus fixus
- **1 mei:** De aanmelddeadline voor

bacheloropleidingen met vrije instroom is 1 mei.

Als je je op uiterlijk 1 mei aanmeldt, heb je recht op een studiekeuzecheck en kun je je studiekeuze nog wijzigen tot 31 augustus. Check goed bij de hogeschool of universiteit wat de uiterste datum is om een inschrijfverzoek te doen.

Kom je er na 1 mei achter dat de opleiding toch niet bij je past, bijvoorbeeld na de studiekeuzecheck? Dan kun je nog tot 31 augustus je aanmelding wijzigen. Wel kan de opleiding deelname aan de studiekeuzecheck verplicht stellen om aan de opleiding te mogen beginnen. Dit is kort voor de deadline niet meer altijd mogelijk. Daarom hanteren sommige hogescholen en universiteiten een eerdere uiterste aanmelddatum. Wacht dus niet te lang met het maken van je definitieve keuze. En check goed bij de hogeschool of universiteit wat de uiterste datum is om een inschrijfverzoek te doen.

Je hebt een studie gevonden die past in jouw toekomstplannen. Dat is goed nieuws! Dan kun je je **inschrijven**. Als student met een Nederlands woonadres moet je met je eigen DigiD inloggen op Studielink (Zie bijlage 4 voor de aanmeldlinks). Zorg dat je minstens 1 maand voor de officiële deadlines die jouw opleiding stelt voor inschrijving, je DigiD hebt

aangevraagd en geactiveerd via www.digid.nl. Wil je een numerus fixusopleiding doen? Zorg dan dat je uiterlijk 15 december over DigiD beschikt! Na aanvraag van een eigen DigiD duurt het enkele dagen voordat je de activeringsbrief thuisgestuurd krijgt.

Heb je al een eigen DigiD? Dan kun je deze direct gebruiken voor het inloggen op www.studielink.nl. Voor (aanvullende) vragen over DigiD kun je terecht bij de DigiD helpdesk. Jouw gegevens worden automatisch verzonden naar de hogeschool of universiteit en naar DUO. Studielink heeft een aantal handige stappenplannen waarin wordt uitgelegd hoe je een account aanmaakt binnen Studielink en hoe je je vervolgens aanmeldt voor een (numerus fixus)

opleiding.

Studiefinanciering kan bestaan uit verschillende onderdelen, zoals basisbeurs, aanvullende beurs, studentenreisproduct, rentedragende lening en collegegeldkrediet (alleen voor hbo). Je bepaalt zelf welke onderdelen je aanvraagt. Je vraagt de studiefinanciering online aan bij DUO (dienst uitvoering onderwijs, zie bijlage 4). Hiervoor heb je een DigiD nodig. Aanvragen van studiefinanciering

doe je bij voorkeur minimaal 8 weken voor je studie begint. Wacht je op de uitslag van je eindexamen? Of weet je nog niet of je bent toegelaten tot een opleiding? Vraag dan gewoon

studiefinanciering aan voor de opleiding die je van plan bent te gaan doen. Wijzigingen geef je dan zo snel mogelijk door via Mijn DUO.

Op **kamers**: wat moet je regelen? Kijk in bijlage 5, daar staat de website wat je moet regelen en waar je recht op hebt als je een kamer gaat huren. Vertel iedereen dat je een kamer zoekt. Veel kamerzoekenden vinden woonruimte via vrienden of bekenden. Kijk op internet en Facebook. Op verschillende websites worden studentenkamers aangeboden. Als studenten kans willen maken op een kamer in een studentenhuus, moeten ze meestal hospiteren. Dat wil zeggen dat je een afspraak maakt met de bewoners van het huus om kennis te maken en de kamer te bekijken. De bewoners maken op de hospiteeravond een keuze uit meerdere kandidaten voor de beschikbare kamer.

Heb ik recht op extra studiefinanciering als ik studeer met een functiebeperking? Check het op de website in bijlage 5. Binnen hogescholen/universiteiten zijn er vaak mogelijkheden om studenten met een **ondersteuningsbehoefte** te helpen. Denk bijvoorbeeld aan het aanpassen van het rooster, de tijd voor een tentamen verlengen of opdrachten later mogen inleveren. Maar waar begin je? ECIO (Expertisecentrum Inclusief Onderwijs) helpt je op weg. Om in aanmerking te komen voor aanpassingen, moet je zelf bij je hogeschool aangeven dat je behoefte hebt aan ondersteuning. Het liefst doe je dit al vóór je aan je opleiding begint. ECIO heeft een overzicht van de contactpersonen binnen de onderwijsinstellingen waar je terecht kunt. Daarnaast vind je op hun website Hoger Onderwijs Toegankelijk praktische informatie, antwoorden op veel gestelde vragen en ervaringen van andere studenten met een ondersteuningsbehoefte.

De meeste opleidingen aan hbo of universiteit zijn reguliere opleidingen. Deze worden door de overheid gefinancierd. Hier worden vaste studiekosten, zoals collegegeld, gehanteerd en hebben studenten recht op studiefinanciering. Bij een **particuliere opleiding** is dit niet het geval: studenten ontvangen hiervoor geen studiefinanciering. Daarnaast betalen studenten aan een privéopleiding meer collegegeld dan het wettelijk collegegeld (instellingscollegegeld). Een aantal particuliere onderwijsinstellingen biedt opleidingen aan die door de overheid erkend zijn. Hiervoor ontvangen studenten dan wel studiefinanciering, maar moeten zij ook het hogere instellingscollegegeld betalen. Wil je je aanmelden voor een particuliere opleiding? Dit gaat via de onderwijsinstelling zelf, niet via Studielink. Neem contact op met de particuliere opleiding om te checken wat de aanmeldprocedure is.

Bijlage 1: Oriënteren

Voordat je opleidingen gaat vergelijken, is het belangrijk om te ontdekken wie je bent, wat je kunt en wat je leuk vindt. De websites en testen in deze bijlage helpen je om meer inzicht te krijgen in jezelf. De uitkomsten zijn geen definitief advies, maar een hulpmiddel om je studiekeuze verder te verkennen.

Wat voor kiezer ben ik?

<https://careerzone.universiteitleidende.nl/arbeidsmarkt/studieloopbaan-planning/studieherkeuze/wat-voor-kiezer-ben-ik>

Welke leerstijl heb ik?

<https://www.123test.nl/leerstijl/>

Persoonlijkheidstesten

1. De 16 verschillende persoonlijkheidstypes staan op deze webpagina:

<https://www.16personalities.com/nl/persoonlijkheidstypen>

Ben je nieuwsgierig welk type jij bent doe dan de test:

<https://www.16personalities.com/nl/persoonlijkheidstest>

2. <https://www.testcentrumgroei.nl/persoonlijkheidstest>
3. <https://www.jobpersonality.com/big-five-persoonlijkheidstest>

Interesse test

Op de website van studiekeuze123.nl vind je de volgende testen, persoonlijkheidsmeter (gratis) en een interesstest (niet gratis): <https://www.studiekeuze123.nl/studiekeuzetesten>

Ontdek welke beroepen bij jouw interesses en vaardigheden passen en doe de beroepskeuzetest van de Nationale Beroepengids. <https://www.nationaleberoepengids.nl/beroepskeuzetest>

Bijlage 2: Verkennen

Nu je een beter beeld hebt van jezelf, is het tijd om verschillende studies en mogelijkheden te verkennen. De websites en studiekeuzetesten in deze bijlage helpen je om opleidingen, beroepen en eventuele alternatieven, zoals een tussenjaar, met elkaar te vergelijken. Gebruik de informatie om je mogelijkheden te verbreden en te ontdekken welke studierichtingen het beste aansluiten bij jouw interesses en talenten.

Studiekeuzetest Icares

<https://icares.com/tests/start/education>

Bekijk de eerste 20 studies, in welke richting zitten ze bv economisch, maatschappelijk, etc.

Studiekeuzetest Inholland

<https://www.inholland.nl/studie-kiezen/studiekeuzetest/>

TKMST Studiekeuzetest

<https://www.tkmst.nl/test-jezelf/studiekeuzetest/intro/>

Studiekeuzetest123

<https://www.123test.nl/gratis-studiekeuzetest/>

Tussenjaar

- <https://www.tussenjaarkenniscentrum.nl/>
- <https://www.wilweg.nl/>
- <https://go-europe.nl/>
- <https://www.breekjaar.nl/>
- [Dienjaar bij Defensie - WerkenbijDefensie.nl](#)
- doemeemetmdt.nl

Bijlage 3: Verschil tussen hbo en wo

Twijfel je tussen een hbo-opleiding en een universitaire opleiding? Dan is het belangrijk om te weten hoe beide onderwijsvormen van elkaar verschillen. In deze bijlage vind je de belangrijkste kenmerken van het hbo en het wo naast elkaar. Gebruik dit overzicht om te ontdekken welke manier van leren en studeren het beste bij jou past.

Hbo-opleiding

Meteen toepassen wat je leert

- Het onderwijs is gericht op het (leren) beantwoorden van vragen.
- Je leert voor concrete problemen meerdere oplossingen te bedenken en de beste te kiezen. Je leert ook hoe je dit vastlegt, presenteert en realiseert.
- Wanneer gaat iets goed en wanneer kan het beter? Daar denk je over na. Je onderzoekt waarom het zo ging en hoe het de volgende keer beter kan.

Samenwerken staat centraal

- Je hebt meer contacturen dan op de universiteit.
- Je maakt onderdeel uit van een klas en het contact met de docent is vaak persoonlijker.
- Je werkt veel samen met medestudenten aan opdrachten en projecten. Je doet ook aan zelfstudie, maar minder dan op de universiteit.
- Bijna alle lesstof die getoetst wordt, komt aan bod tijdens de lessen.

Je loopt verplicht stage

- Praktijkstages maken altijd onderdeel uit van je opleiding. Soms al in het eerste jaar.
- Naast stages werk je vaak samen met medestudenten aan opdrachten uit de praktijk, opdrachten van organisaties uit de regio, praktijksimulaties en projecten.

Onderzoeken wat de oplossing is voor een probleem

- Je werkt in je studie (mee) aan praktijkgericht onderzoek naar vragen uit de beroepspraktijk van bedrijven, instellingen en overheden rondom een probleem. Het onderzoek is gericht op het vinden van een oplossing daarvoor.

Wo-opleiding

Je leert onderzoeken en nieuwe kennis ontwikkelen

- Het onderwijs is gericht op het (leren) stellen van vragen. Je bent nieuwsgierig.
- Je leert met wetenschappelijke en theoretische informatie hoe je kritische naar een vraagstuk kijkt. En je leert hoe je dit goed onderzoekt en vastlegt in een verslag.
- Je leert om academische vaardigheden in te zetten om vraagstukken uit de samenleving te beantwoorden

Zelfstudie staat centraal

- Je hebt minder contacturen dan op het hbo. Je hebt veel ruimte en vrijheid om je eigen agenda in te delen.
- Je hebt vaak onderwijs in grotere, wisselende groepen (hoorcolleges). Naast hoorcolleges zijn er ook kleinschalige werkcolleges.
- Je studeert vaak alleen, thuis of in de bieb. Er wordt van je verwacht dat je veel (Engelstalige) lesstof zelfstandig en snel in je op kunt nemen.
- Niet alle stof komt aan bod tijdens colleges.

Stage is mogelijk, maar optioneel

- Praktijkstages zijn meestal niet verplicht. Theorie en onderzoeksvaardigheden vormen het grootste deel van je studie.
- Meestal doe je een afstudeeronderzoek en/of onderzoeksstage in plaats van een praktijkstage.

Onderzoeken van de oorzaak van een probleem

- Onderzoek vormt een belangrijk deel van de opleiding. Het onderzoek is gericht op een wetenschappelijk vraagstuk. Er wordt onderzoek gedaan naar oorzaken, verklaringen en verbanden.

Bijlage 4: Verdiepen

Je hebt inmiddels een aantal opleidingen die je aanspreken. Nu is het tijd om deze verder te onderzoeken. Bezoek open dagen, loop een dag mee, proef de sfeer en ga in gesprek met studenten en docenten. In deze bijlage vind je handige websites, informatie over voorlichtingsactiviteiten en het verlofformulier voor buitenschoolse LOB-activiteiten. Zo kun je goed voorbereid ontdekken welke opleiding het beste bij jou past.

Wanneer zijn de open dagen/meeloopdagen/proef studeren

- <https://www.studiekeuze123.nl/open-dagen?q=opendagen>
- [Vind je studie in het buitenland | WilWeg](#)

Beurzen

- <https://www.ogz.nl/nl/onderwijsbeurs-zuid>
- <https://www.buitenlandbeurs.nl/nl/>

Verlofformulier:

Zie volgende pagina, of de schoolwebsite ([aanvraagformulier](#))

Aanvraagformulier buitenschoolse LOB-activiteit

Lever dit formulier minimaal 3 dagen voor de afwezigheidsdatum in bij het decanaat (kamer 1.36).

- Excursies en/of activiteiten die gepland staan op de jaarplanning gaan voor een buitenschoolse LOB-activiteit.
- Tijdens toetsen volgens het PTA (SE en CE) wordt er geen verlof gegeven.

<i>Naam</i>	
<i>Klas</i>	
<i>LOB-activiteit</i> (aankruisen welke van toepassing is)	☐ open dag ☐ meeloopdag ☐ intake/matching ☐ proefstuderen ☐ anders nl:
<i>Datum LOB-activiteit</i>	
<i>Tijdstip</i>	
<i>Welke lesuren ben je afwezig</i>	... lesuur t/m ... lesuur
<i>Onderwijsinstelling</i>	
<i>Opleiding</i>	
<i>Plaats</i>	
Handtekening ouder/verzorger (voor leerlingen onder de 18)	
.....	

Bijlage 5: Beslissen

Je hebt een keuze gemaakt voor een vervolgopleiding. Nu is het belangrijk om alles goed te regelen. In deze bijlage vind je praktische informatie over aanmelden via Studielink, studiefinanciering, numerus fixus, op kamers gaan, studeren met een ondersteuningsbehoefte en studeren in het buitenland. Gebruik deze informatie als naslagwerk, zodat je goed voorbereid aan je vervolgopleiding kunt beginnen.

Aanmelden studielink wo en hbo

Tip: Download direct de DigiD-app, zodat je veilig inlogt op Studielink en DUO.

- <https://www.digid.nl/>
- <https://www.studielink.nl/>
- <https://www.digid.nl/contact/> (helpdesk)

Extra informatie aanmelden numerus fixus

- [Studiekeuze en toelating | Rijksoverheid.nl](#)
- [Aanmelden voor een opleiding met numerus fixus - Studiekeuze123](#)

Aanmelden DUO

- Webinar duo: [Gratis webinar over praktische zaken rond studiefinanciering](#)
- studiefinanciering: <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering/aanvragen.jsp>
- tegemoetkoming scholieren: [Bijna 18 – DUO - Campagne](#)
- toeslagen: [Toeslagen | Dienst Toeslagen](#)

Op kamers

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huurwoning-zoeken/vraag-en-antwoord/op-kamers-wat-moet-ik-regelen>
- [Huurtoeslag | Dienst Toeslagen](#)

Studeren met een functiebeperking of ondersteuningsbehoefte

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/studiefinanciering/vraag-en-antwoord/studiefinanciering-handicap>
- <https://ecio.nl/> (Expertisecentrum Inclusief Onderwijs)

Studeren in het buitenland

[Stappenplan studeren in het buitenland | NederlandWereldwijd](#)

Aanmelden particuliere opleidingen

Wil je je aanmelden voor een particuliere opleiding? Dit gaat via de onderwijsinstelling zelf, niet via Studielink. Neem contact op met de opleiding om te checken wat de aanmeldprocedure is.